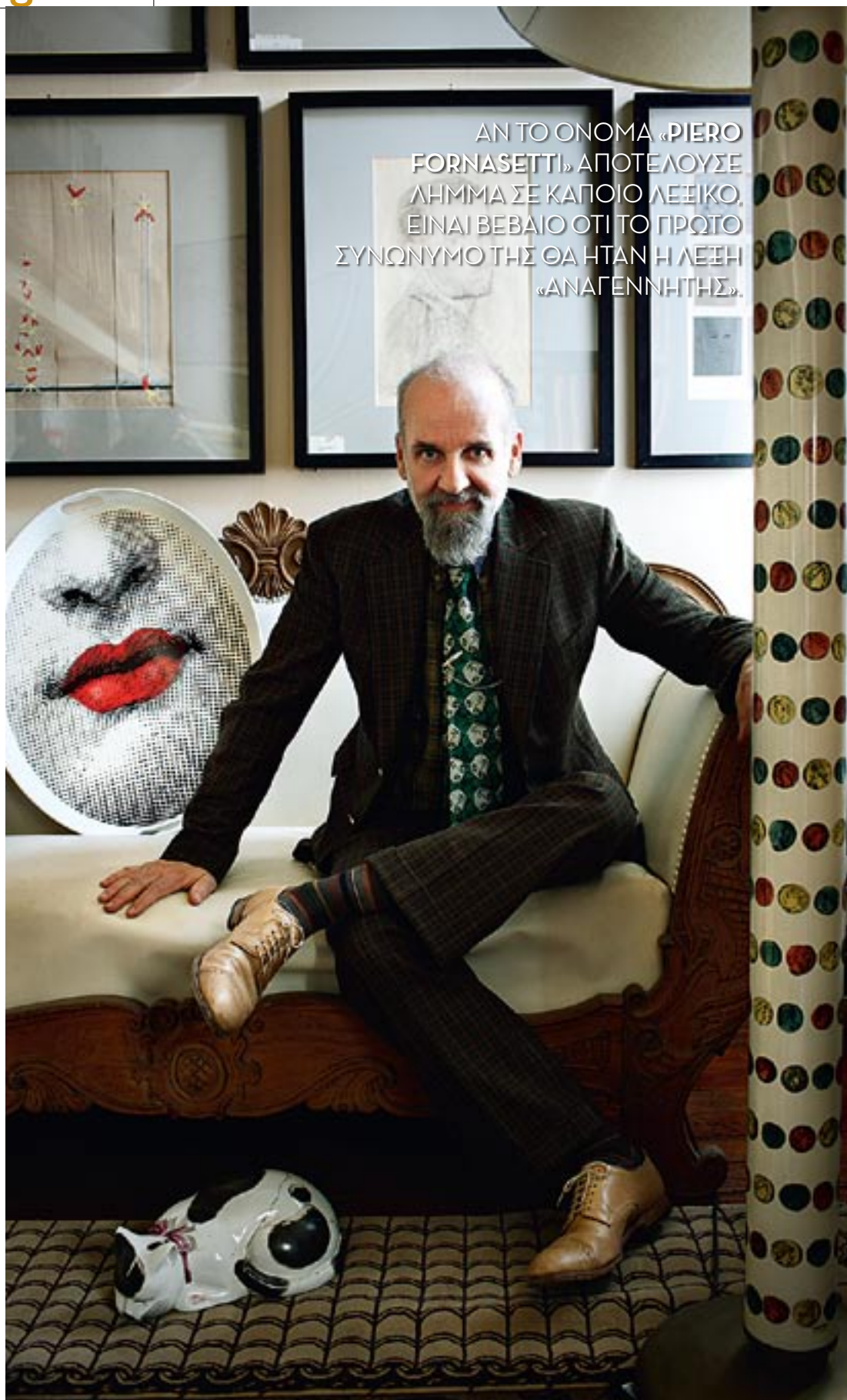

Design Icon | Barnaba Fornasetti

Μέγας δάσκαλος του trompe-l'œil, ζωγράφος, interior designer, γλύπτης, χαράκτης... Ο ευφυής Ιταλός (γεννημένος στο Μιλάνο το 1913) ήταν απόφοιτος της Brera Academy (1932), αλλά, όπως φαίνεται, δεν σπούδασε απλώς καλές τέχνες, γεννήθηκε καλλιτέχνης. Από μικρό παιδί έπαιζε στα εργοστάσια, συλλέγοντας «θησαυρούς» από το πάτωμα: κεριά, χαρτιά, επιχρυσωμένα μέταλλα, ενώ η αγαπημένη ασχολία του ήταν να παρακολουθεί τους τεχνίτες εν ώρα εργασίας. Έπειτα η φαντασία του έπαιρνε σχήμα και αποτυπωνόταν σε σχέδια που ποίκιλλαν από ήλιους με ανθρώπινα χαρακτηριστικά μέχρι κτίρια κλασικής αρχιτεκτονικής, εύρος που, όπως ήταν αναμενόμενο, προσέελκυσε (το 1940) το ενδιαφέρον του πολυτεχνίτη Gio Ponti.

Η συνεργασία των δύο αντρών είχε ως αποτέλεσμα ένα κράμα δεξιοτεχνίας και διανόησης, παραγωγικότητας και ποιητικότητας. Τα σχέδια του Piero άρχισαν να τυπώνονται σε έπιπλα (από καρέκλες μέχρι κομό), σε χρηστικά αντικείμενα (από σταχτοδοχεία μέχρι ομπρέλες) και σε διακοσμητικά είδη (από παραβάν μέχρι προτομές). Ο συνδυασμός άσπρου-μαύρου ήταν ανέκαθεν το σήμα-κατατεθέν του, όμως, στα πλαίσια της προσπάθειάς του να φωτίσει τα γκρίζα χρόνια της μεταπολεμικής Ευρώπης του '50, δεν δίσταζε να εμπλουτίσει την γκάμα του με λαμπερά χρώματα, όπως το κόκκινο και το χρυσό. Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, ότι ο Ponti τον αποκαλούσε «De Chirico της διακόσμησης». Ο θάνατός του το 1988

Ο κληρονόμος του οίκου Fornasetti συνεχίζει την οικογενειακή παράδοση, αναπαράγοντας σε έπιπλα και design αντικείμενα τα σχέδια του Piero Fornasetti.

ΑΝ ΤΟ ΟΝΟΜΑ «PIERO FORNASETTI» ΑΠΟΤΕΛΟΥΣΕ ΛΗΜΜΑ ΣΕ ΚΑΠΟΙΟ ΛΕΞΙΚΟ, ΕΙΝΑΙ ΒΕΒΑΙΟ ΟΤΙ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΣΥΝΩΝΥΜΟ ΤΗΣ ΘΑ ΗΤΑΝ Η ΛΕΞΗ «ΑΝΑΓΕΝΝΗΤΗΣ».

Στο ατελιέ του Fornasetti

(μετά από νοσηλεία-εξπρές σε νοσοκομείο του Μιλάνου) άφησε στο γιο του Barnaba –και όχι μόνο– μια πλούσια πολιτιστική κληρονομιά (περισσότερα από 12.000 σχέδια, που ακροβατούν ανάμεσα στο σουρεαλισμό και την ιταλική παράδοση).

Εκτός από το έργο του, ο Barnaba Fornasetti (59 χρόνων σήμερα) έχει κληρονομήσει το ταλέντο και την ευφυΐα του πατέρα του, και τα ξεδιπλώνει στο χώρο που επί 40 χρόνια ζούσε και δημιουργούσε ο Piero: ένα αρχοντικό 1.000 τ.μ., που καταλήγει σε έναν κήπο με ορτανσίες, βερίκοκα και αναρριχητικά φυτά. «Υπήρξα ανυπάκουος γιος», λέει ο Barnaba κάνοντας αυτοκριτική και συνεχίζει: «Σπούδασα καλές τέχνες στην Brera και λόγω έφεσης στη ζωγραφική, ο πατέρας μου με ενθάρρυνε να ασχοληθώ με αυτό. Όμως σε αυτή την ηλικία δεν ήθελα να τον ακούσω και έφυγα. Ήμουν μεγάλος επαναστάτης». Το ταξίδι του Barnaba ξεκίνησε στο πλευρό του fashion designer Ken Scott, για λογαριασμό του οποίου σχεδίαζε υφάσματα. Επόμενος σταθμός ήταν η Τοσκάνη, που του έδωσε την ευκαιρία να ασχοληθεί με την αναπαλαίωση κτιρίων. «Τα χρόνια πέρασαν και στα τέλη του '80 ο πατέρας μου ζήτησε να τον βοηθήσω. Δεν μπορούσα να αρνηθώ», θυμάται ο Barnaba.

Η επιστροφή του «ασώτου» στην πατρική κατοικία τού επιφύλασσε ευχάριστες αλλά και δυσάρεστες εκπλήξεις, όπως την άσχημη κατάσταση των οικονομικών της οικογένειας. Ο Piero πέρασε τα

Η εμπνευσμένη από την αναγεννησιακή ζωγραφική της Ιταλίας του 15ου αιώνα Ciudad Ideal (Ιδανική Πολιτεία) καλύπτει την ντουλάπα του γραφείου. Στην ίδια λογική κινείται και το σχέδιο του ντουλαπιού Architettura, που χρονολογείται στα 50s, ενώ οι καρέκλες Musicale αποτελούν επανέκδοση από τα 90s.

< Φωτεινό Παράδειγμα

Ο ήλιος-πρόσωπο του Piero Fornasetti αποτελεί το πιο χαρακτηριστικό –ίσως– μοτίβο του έργου του. Γι' αυτό και συνεχίζει να... ανατέλλει στο χώρο που στεγάζει σήμερα το studio του Barnaba Fornasetti.

ΠΛΑΝΗΤΗΣ Η&G

Θηλυκό Πρότυπο >

Το αιγυπτιακό πρόσωπο της Lina Cavalieri (καλλιτέχνης της όπερας του 19ου αιώνα) γοήτευσε τόσο πολύ τον Piero, που το αποτύπωσε σε χρηστικά και διακοσμητικά αντικείμενα, όπως αυτό το πορσελάνινο βάζο με καπάκι.

Collection '09 >

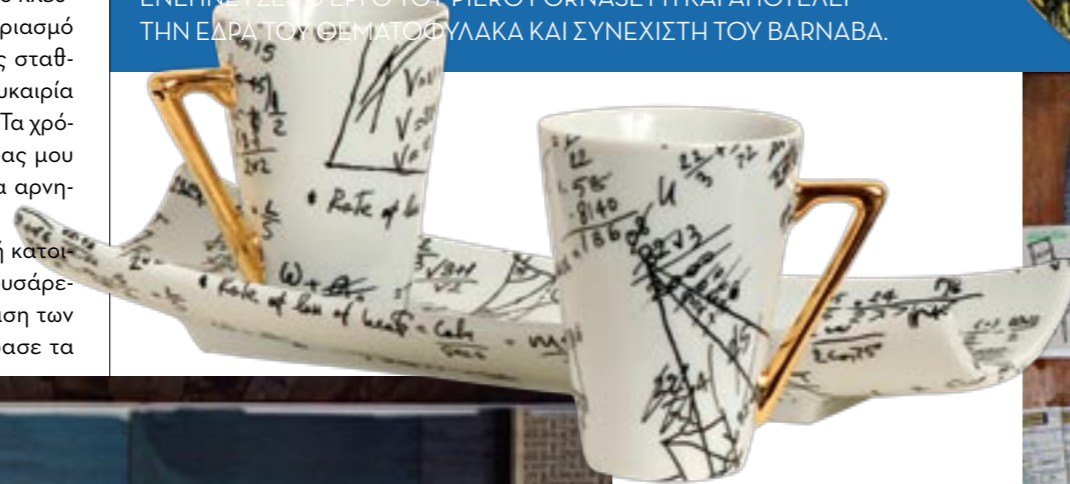
Από την τελευταία συλλογή Fornasetti ξεχωρίζει ο καθρέφτης της σειράς Fossili.

Στο γραφείο, ρολα και φάκελοι εσωκλείουν ένα μεγάλο μέρος από τα σχέδια και τα –περισσότερα από 12.000– χαρακτηριστικά που κληρονόμησε ο Barnaba Fornasetti από τον πατέρα του.

ΚΑΤΟΙΚΙΑ, ΜΟΥΣΕΙΟ, ΑΤΕΛΙΕ, Η ΒΑΖΑΑΡ, ΔΥΣΚΟΛΟ ΝΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΙ ΚΑΝΕΙΣ ΜΕ ΜΙΑ ΛΕΞΗ ΤΟ ΧΩΡΟ ΠΟΥ ΕΝΕΠΝΥΣΕ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΡΙΕΡΟ FORNASETTI ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΤΗΝ ΕΔΡΑ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ ΓΥΛΑΚΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΙΣΤΗ ΤΟΥ ΒΑΡΝΑΒΑ.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ, ΧΕΙΛΗ, ΧΕΡΙΑ, ΦΙΔΙΑ, ΕΠΙΠΛΑ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ: ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΑ ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΥΦΥΪΑΣ ΤΟΥ ΡΙΕΡΟ ΕΚΤΙΘΕΝΤΑΙ... ΣΤΑ ΝΤΟΥΛΑΠΙΑ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΑΤΕΛΙΕ ΤΟΥ ΣΤΟ ΜΙΛΑΝΟ.

> Μαθηματική Σκέψη

Από το πορσελάνινο σετ espresso Alta Matematica μέχρι το γεωμετρικό σχέδιο της πόρτας του γραφείου (αριστερά), φαίνεται ότι ο Piero αντλούσε την έμπνευσή του και από τις επιστήμες.

< Αρχιτεκτονική Ανάλυση

Γκραβούρες με κλασικιστικά οικήματα δεσπόζουν στην πελώρια συλλογή Fornasetti.

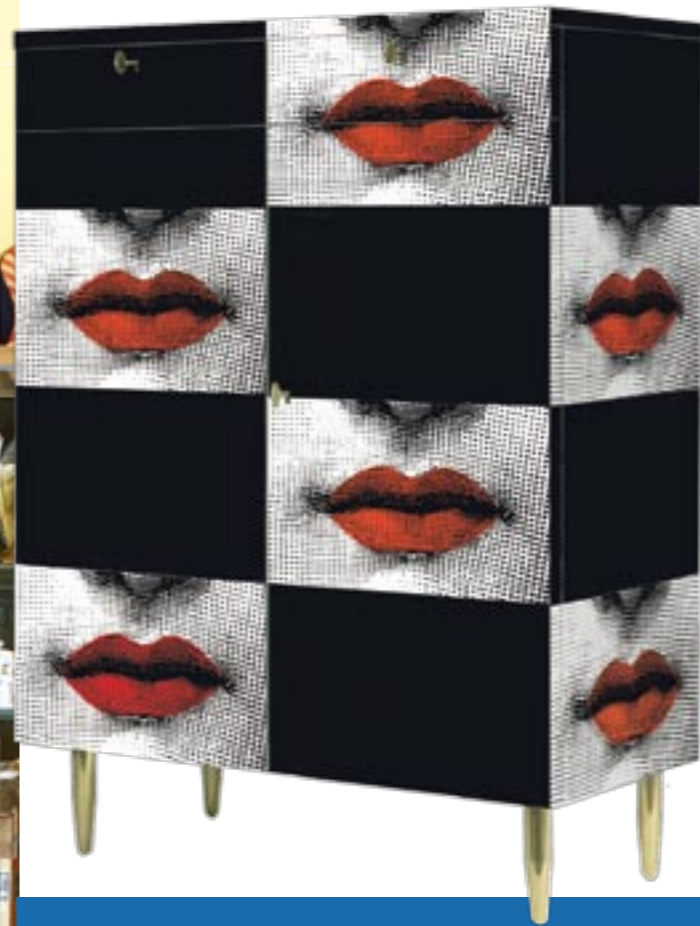
Στο ατελιέ του Fornasetti

Στο διάδρομο δεσπόζει η πόρτα με 50s σχέδιο Arlecchini (που έχει χρησιμοποιηθεί και σε φωτιστικά). Ο τοίχος έχει διακοσμηθεί με ασπίδα, «μαγικούς» καθρέφτες και πιάτα Calendario (ημερολόγιο), ενώ πάνω στη βιτρίνα με μικροαντικείμενα από το αρχείο του Piero βρίσκεται μια ρωμαϊκή προτομή.

ΠΛΑΝΗΤΗΣ Η&G

< Παιχνίδι Αναθέσεων

Προσπαθώντας να φωτίσει τα γκρίζα χρόνια της μεταπολεμικής Ευρώπης του '50, ο Piero Fornasetti χρησιμοποίησε σε μαύρο φόντο συνδυασμούς όπως κόκκινο-λευκό-χρυσό.

Η προτομή πάνω στο 40s γραφείο του Giovanni Garibaldi, κατασκευασμένο από caoba (ξύλο της Νότιας Αμερικής), είναι του ίδιου του Piero, όπως και η καρτέλα Musicale. Τα έργα στον τοίχο είναι μεταξοτυπίες του 40 και του '50, ενώ το trompe-l'œil στην πόρτα χρονολογείται στα 50s.

«DE CHIRICO ΤΗΣ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗΣ»: ΕΤΣΙ ΣΥΝΗΘΙΖΕ ΝΑ ΑΠΟΚΑΛΕΙ ΤΟΝ PIERO FORNASETTI Ο ΦΙΛΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΤΟΥ GIO PONTI.

> Retro... spect

Στο καθιστικό, η μπλε βιβλιοθήκη αποτελεί ιδανικό φόντο για το 50s παραβάν-αντίκα Angolo. Τη ρετρό εικόνα συμπληρώνουν μεταλλικοί καναπέδες σε σχέδιο του Piero, το οποίο απομεινύεται το μπαμπού, μαξιλάρια με υφάσματα του ίδιου για τη Luciano Marca, coffee table Labirinto και side table Fossili.

επόμενα τρία χρόνια ξεναγώντας το γιο του στο φανταστικό κόσμο του, και το διάστημα ήταν αρκετό ώστε να τον μυήσει στα μυστικά του, αλλά ανεπαρκές για να μπορέσει εκείνος να θαυμάσει τις εξελίξεις.

Μετά θάνατον, το όνομα «Fornasetti» έγινε το επίκεντρο του ενδιαφέροντος συλλεκτών και interior designers, ενώ τα μπλοκ παραγγελιών γέμιζαν το ένα μετά το άλλο. Ευτυχώς, οι ιδέες του Barnaba για καινούργια προϊόντα (όπως ταπετσαρίες και πλακίδια) με μοτίβα του Piero ακολούθησαν τους ρυθμούς της ζήτησης, διατηρώντας, όμως, αναλλοίωτη την τεχνική ζωγραφικής στο χέρι. Ομοίως, αναλλοίωτο έμεινε και το ύφος της επιχείρησης: μικρή και οικογενειακή. «Ο πατέρας μου ήταν μάεστρος μιας σουρεαλιστικής ορχήστρας και διηύθυνε τους τεχνίτες του σαν μουσικούς. Τώρα εγώ κρατώ την μπαγκέτα και ασχολούμαι τόσο με το δημιουργικό κομμάτι όσο και με τα διοικητικά θέματα», λέει ο Barnaba.

Τα φώτα της δημοσιότητας σβήνουν μόνο στον πάνω όροφο του κόκκινου αρχοντικού, εκεί που ζει η «mamma» Giulia, χήρα του Piero και μητέρα του Barnaba. Καθώς ο επισκέπτης χάνεται στους λαβύρινθους των σχεδίων (που καλύπτουν από δάπεδο μέχρι έπιπλα και οικιακά είδη), συνειδητοποιεί ότι ο Piero Fornasetti ζει. Η αμέσως επόμενη σκέψη του είναι ότι ως γνήσιος καλλιτέχνης είχε ταυτίσει τη ζωή του με τη δουλειά του. «Παλιότερα, σπίτι και ατελιέ ήταν ενιαία», θυμάται ο Barnaba. «Ο πατέ-

Στο ατελιέ του Fornasetti

ρας μου δεν συζούσε μόνο με τις δημιουργίες του, όπως εγώ τώρα. Προτιμούσε να βλέπει έπιπλα από άλλες εποχές και άλλους πολιτισμούς, που του χρησίμευαν ως πηγή έμπνευσης». Στην πραγματικότητα, ο Ρίεο αντλούσε έμπνευση από τα πάντα: από τη φύση, την αρχιτεκτονική του Ραλλάδιο, την Ελλάδα και τον πολιτισμό της, το πρόσωπο μιας αιγιματικής καλλιτέχνιδος της όπερας του 19ου αιώνα (της Lina Cavalieri), που ανακάλυψε τυχαία σε ένα περιοδικό και το αποτύπωσε στη σειρά πιάτων Temas y Variaciones. «Αυτή ήταν η μέθοδός του: έκλεβε εικόνες από το παρελθόν και με το μαγικό άγγιμά του τους εμφυσούσε το δυνατό χαρακτήρα του». Συνοψίζοντας σε μία πρόταση τη φιλοσοφία του, ο Ρίεο έλεγε: «Η διακόσμηση είναι ανθρώπινη ανάγκη, ερεθίζει την ψυχή και χρωματίζει τη ζωή. Ούτε ο μιμητισμός ούτε η εξαγιστική καθαρολογία μπορούν να τη σκοτώσουν. Πολύ περισσότερο σήμερα, που τείνουμε να εξωραϊζουμε τα αντικείμενα καθημερινής χρήσης, για να κάνουμε πιο όμορφη τη δύσκολη ζωή μας». {www.fornasetti.com}

* Προϊόντα του οίκου Fornasetti θα βρείτε στο κατάστημα Fornasetti - Καρατζόγλου, Λ. Κηφισίας 220, Κηφισιά, 210 6232110.

Pop Up

Ακόμη και στο μπάνιο του ιστορικού ατελιέ Fornasetti, το στίγμα του Ρίεο γίνεται εμφανές στα πλακίδια της εταιρείας Ceramica Bardelli.

«Η ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΑΝΑΓΚΗ, ΕΡΕΘΙΖΕΙ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΚΑΙ ΧΡΩΜΑΤΙΖΕΙ ΤΗ ΖΩΗ».
- ΡΙΕΟ FORNASETTI

Μητέρα Φύση

Σχέδια εμπνευσμένα από το φυτικό και ζωικό βασίλειο συναντώνται επανειλημμένως στις δημιουργίες του οίκου Fornasetti, όπως στο σετ Pesce (3 πιάτα με πιατέλα).

Όλα τα βιβλία στη βιβλιοθήκη του Ξενώνα έχουν τη λέξη «κόκκινο» στον τίτλο τους (π.χ., Το Κόκκινο και το Μαύρο του Stendhal.). Το κρεβάτι προέρχεται από βάρκα του 19ου αιώνα από το Piedmont, ενώ το σκέπασμα είναι από τη Σαρδηνία. Τον τοίχο κοσμούν ένα επιχρυσωμένο μεταλλικό διακοσμητικό του 20ού αιώνα, ένας κοίλος καθρέφτης και χαρακτηριστικά από τις σειρές Strumenti Musicali και La Storia Della Moda (δεξιά).

ΠΛΑΝΗΤΗΣ Η&G

Στην κουζίνα δεσπόζουν ένας Murano πολυέλιος-αράχνη και ο πίνακας La Vendedora de Magirosas (Πωλήτρια Πεταλούδων), που ζωγράφισε ο Fornasetti στη δεκαετία του '30. Η τραπέζα και οι καρέκλες είναι από τη σειρά Ultime Notizie, όπως και τα πλακίδια δαπέδου (της εταιρείας Ceramica Bardelli), ενώ το επιδαπέδιο φωτιστικό είναι το Farfalle (Πεταλούδες) του οίκου Fornasetti.

